

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ҮНДЭСНИЙ
ЗӨВЛӨЛИЙН ТОГТООЛ

2023 оны дугаар
сарын-ны өдөр

Дугаар

Улаанбаатар
хот

Журам батлах тухай

Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэмжийн тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/-ийн 13 дугаар зүйлийн 13.3 дахь хэсэг, Нийгмийн даатгалын сангаас олгох үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөрийн тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/-ийн 15 дугаар зүйлийн 15.7 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

1.Ажил олгогчид ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэлийн хөнгөлөлт үзүүлэх журмыг нэгдүгээр, Ажил олгогчид үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгалын шимтгэлийн хөнгөлөлт, чөлөөлөлт үзүүлэх, хяналт тавих журмыг хоёрдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2.Тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Нийгмийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн Ажлын алба /Г.Банзрагч/-нд, журмын хэрэгжилтийг зохион байгуулж ажиллахыг Нийгмийн даатгалын ерөнхий газарт тус тус даалгасугай.

3.Энэхүү тогтоол гарсантай холбогдуулан Нийгмийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн 2011 оны 16 дугаар тогтоолыг 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн хүчингүй болсонд тооцсугай.

4.Энэхүү тогтоолыг 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

Гарын үсэг

АЖИЛ ОЛГОГЧИД АЖИЛГҮЙДЛИЙН ДААТГАЛЫН ШИМТГЭЛИЙН ХӨНГӨЛӨЛТ ҮЗҮҮЛЭХ ЖУРАМ

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.1.Энэхүү журмын зорилго нь Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэмжийн тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/-ийн 13 дугаар зүйлд заасан нөхцөл болзлыг хангасан ажил олгогчид шимтгэлийн хөнгөлөлт үзүүлэх, хяналт тавихтай холбогдсон харилцааг зохицуулна.

1.2.Төсвийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.34-д заасан байгууллагад шимтгэлийн хөнгөлөлт хамаарахгүй.

Хоёр.Шимтгэлийн хөнгөлөлт үзүүлэх ажил олгогчийг тодорхойлох

2.1.Нийгмийн даатгалын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага /цаашид “Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар” гэх/ нь ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэлийн хөнгөлөлт /цаашид “шимтгэлийн хөнгөлөлт” гэх/ үзүүлэх ажил олгогчийн жагсаалтыг ажил олгогчийн нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн тайлан, нийгмийн даатгалын мэдээллийн нэгдсэн санд үндэслэн дараах байдлаар гаргаж, жагсаалтыг баталгаажуулна. Үүнд:

2.1.1.ажил олгогч тухайн сарын нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн тайланг Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль /шинэчилсэн найруулга/-ийн 25 дугаар зүйлийн 25.1-д заасан хугацаанд ирүүлсэн эсэх;

2.1.2.ажил олгогчийн цалин хөлсний санд ногдуулсан нийгмийн даатгалын шимтгэлийг Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль /шинэчилсэн найруулга/-ийн 32 дугаар зүйлийн 32.2.2-т заасан хугацаанд төлсөн эсэх;

2.1.3.тухайн ажил олгогчид ажиллаж буй даатгуулагч ажилгүйдлийн даатгалын сангаас тэтгэмж гаргуулсан эсэх.

2.2.Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар нь энэ журмын 2.1-д заасан ажил олгогчийн жагсаалтыг аймаг, дүүрэг тус бүрээр гарган холбогдох нийгмийн даатгалын газруудад хүргүүлж, мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллана.

Гурав.Шимтгэлийн хөнгөлөлтийн хэмжээг тооцох, хөнгөлөлт үзүүлэх

3.1.Энэ журмын 2.1-д заасан ажил олгогчид үзүүлэх шимтгэлийн хөнгөлөлтийн хэмжээг тухайн ажил олгогчийн сүүлийн жилд төлсөн нийт ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэлийн 15 хувиар тооцож баталгаажуулан, дараагийн жилд төлөх шимтгэлээс нь хасаж тооцно.

3.2.Ажил олгогчид шимтгэлийн хөнгөлөлт үзүүлэхээр тооцсон нийт шимтгэлийн хэмжээг сар тутамд ногдох хэмжээгээр тооцож, тухайн ажил олгогчийн нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн сарын тайланд тусгаж, хагас жил тутамд баталгаажуулна.

3.3.Шимтгэлийн хөнгөлөлт үзүүлэх ажил олгогчийг мэдээллээр хангах, шимтгэлийн хөнгөлөлт үзүүлэх тухай мэдэгдэх, олон нийтэд сурталчлах ажлыг Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар хариуцан зохион байгуулна.

3.4.Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар ажил олгогчид шимтгэлийн хөнгөлөлт үзүүлэхтэй холбоотой нягтлан бодох бүртгэлийн болон холбогдох бусад арга хэмжээг авч ажиллана.

3.5.Шимтгэлийн хөнгөлөлтөд хамрагдсан ажил олгогчид Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэмж /шинэчилсэн найруулга/-ийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 дэх хэсэгт заасан нөхцөл болзлыг үргэлжлүүлэн хангасан тохиолдолд дахин шимтгэлийн хөнгөлөлт үзүүлнэ.

Дөрөв.Шимтгэлийн хөнгөлөлтийг бүртгэх, тайлагнах

4.1.Ажил олгогчид үзүүлсэн шимтгэлийн хөнгөлөлтийн хэмжээг ажил олгогч тус бүрээр нийгмийн даатгалын мэдээллийн нэгдсэн санд бүртгэнэ.

4.2.Аймаг, дүүргийн нийгмийн даатгалын газар нь ажил олгогчид шимтгэлийн хөнгөлөлт үзүүлсэн тооцоо, ажлын тайланг хагас жил тутам Нийгмийн даатгалын ерөнхий газарт хүргүүлж, тооцоо нийлнэ.

4.3.Аймаг, дүүргийн нийгмийн даатгалын газар нь ажил олгогчоос ирүүлсэн нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн тухайн сарын тайланг хүлээн авч, ажил олгогчийн төлбөл зохих болон хөнгөлөх шимтгэлийн дүнг тус тус тооцон, хянан баталгаажуулна.

Тав.Хяналт тавих

5.1.Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар, аймаг, нийслэл, дүүргийн нийгмийн даатгалын газар нь ажил олгогчийг ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэлээс хөнгөлөх, бүртгэх, ногдуулалт хийх, тайлагнах үйл ажиллагаанд хяналт тавина.

Зургаа.Бусад

6.1.Шимтгэлийн хөнгөлөлт үзүүлэхтэй холбоотой үүссэн саналын зөрөө, гомдол, маргааныг Маргаан хянан шийдвэрлэх зөвлөл шийдвэрлэнэ. Ажил олгогч тус зөвлөлийн шийдвэрийг эс зөвшөөрвөл холбогдох байгууллагад гомдол гаргана.

---oOo---

АЖИЛ ОЛГОГЧИД ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ОСОЛ, МЭРГЭЖЛЭЭС ШАЛТГААЛСАН ӨВЧНИЙ ДААТГАЛЫН ШИМТГЭЛИЙН ХӨНГӨЛӨЛТ, ЧӨЛӨӨЛӨЛТ ҮЗҮҮЛЭХ, ХЯНАЛТ ТАВИХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1.Энэхүү журмын зорилго нь Нийгмийн даатгалын сангаас олгох үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөрийн тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/-ийн 15 дугаар зүйлд заасан нөхцөл, болзлыг хангасан ажил олгогчид шимтгэлийн хөнгөлөлт, чөлөөлөлт үзүүлэх, хяналт тавихтай холбогдсон харилцааг зохицуулна.

1.2.Нийгмийн даатгалын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага /цаашид “Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар” гэх/ нь үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгалын шимтгэлийн хөнгөлөлт, чөлөөлөлт үзүүлэх ажил олгогчийн жагсаалтыг ажил олгогчийн нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн тайлан, нийгмийн даатгалын мэдээллийн нэгдсэн санд болон энэ журмын 1.1-д заасан нөхцөл, болзлыг хангасан эсэхийг тус тус үндэслэн гаргана.

1.3.Төсвийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.34-д заасан байгууллагад шимтгэлийн хөнгөлөлт, чөлөөлөлт хамаарахгүй.

Хоёр.Шимтгэлийн хөнгөлөлт, чөлөөлөлт үзүүлэх ажил олгогчийг тодорхойлох

2.1.Нийгмийн даатгалын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага /цаашид “Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар” гэх/ нь үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгалын шимтгэлийн хөнгөлөлт үзүүлэх ажил олгогчийн жагсаалтыг дараах байдлаар гаргаж, жагсаалтыг баталгаажуулна. Үүнд:

2.1.1.ажил олгогч тухайн сарын нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн тайланг Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль /шинэчилсэн найруулга/-ийн 25 дугаар зүйлийн 25.1-д заасан хугацаанд ирүүлсэн эсэх;

2.1.2.ажил олгогчийн цалин хөлсний санд ногдуулсан нийгмийн даатгалын шимтгэлийг Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль /шинэчилсэн найруулга/-ийн 32 дугаар зүйлийн 32.2.2-т заасан хугацаанд төлсөн эсэх;

2.1.3.үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгалын сангаас төлбөр гаргуулсан эсэх ;

2.1.4.хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг сайжруулах, шинэ техник, технологи, инновац нэвтрүүлэхэд хөрөнгө оруулсан болон ажлын байрны хөдөлмөрийн нөхцөлийн үнэлгээний тайлан, түүнд үндэслэн эрсдэлийг арилгасан талаар баримтыг хөдөлмөрийн нөхцөл, аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн талаар эрх бүхий байгууллага эсхүл стандартын асуудал эрхэлсэн байгууллагын итгэмжлэл бүхий мэргэжлийн байгууллагаас гаргасан тайлан, шийдвэр.

2.2.Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар нь үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгалын шимтгэлийн чөлөөлөлт үзүүлэх ажил олгогчийн жагсаалтыг дараах байдлаар гаргаж, баталгаажуулна. Үүнд:

2.2.1.энэ журмын 2.1.1, 2.1.2-т заасныг хангасан эсэх;

2.2.2. Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний улмаас хөдөлмөрийн чадвар алдсаны тэтгэвэр тогтоолгосон ажилтныг тохирох ажлын байраар хангасан болон ажил олгогчийн сул зогссон хугацааг хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын дүгнэлт, бусад холбогдох баримт бичиг.

2.3. Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар нь энэ журмын 2.1, 2.2-т заасан ажил олгогчийн жагсаалтыг аймаг, дүүрэг тус бүрээр гарган холбогдох нийгмийн даатгалын газруудад хүргүүлж, мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллана.

Гурав. Шимтгэлийн хөнгөлөлт, чөлөөлөлтийн хэмжээг тооцох, хөнгөлөлт, чөлөөлөлт үзүүлэх

3.1. Энэ журмын 2.1-д заасан ажил олгогчид үзүүлэх шимтгэлийн хөнгөлөлтийн хэмжээг тухайн ажил олгогчийн сүүлийн жилд төлсөн нийт үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгалын шимтгэлийн 15 хувиар тооцож баталгаажуулан, дараагийн жилд төлөх шимтгэлээс нь хасаж тооцно.

3.2. Энэ журмын 2.2-т заасан ажил олгогчид үзүүлэх шимтгэлийн чөлөөлөлтийн хэмжээг тохирсон ажлын байраар хангагдсан ажилтны цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос ажил олгогчоос хариуцан төлөх шимтгэлийг 12 хүртэлх сарын хугацаанд чөлөөлнө.

3.3. Ажил олгогчид шимтгэлийн хөнгөлөлт, чөлөөлөлт үзүүлэхээр тооцсон нийт шимтгэлийн хэмжээг сар тутамд ногдох хэмжээгээр тооцож, тухайн ажил олгогчийн нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн сарын тайланд тусгаж, хагас жил тутамд баталгаажуулна.

3.4. Шимтгэлийн хөнгөлөлт, чөлөөлөлт үзүүлэх ажил олгогчийг мэдээллээр хангах, шимтгэлийн хөнгөлөлт, чөлөөлөлт үзүүлэх тухай мэдэгдэх, олон нийтэд сурталчлах зэрэг үйл ажиллагааг Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар хариуцан зохион байгуулна.

3.5. Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар ажил олгогчид шимтгэлийн хөнгөлөлт, чөлөөлөлт үзүүлэхтэй холбоотой нягтлан бодох бүртгэлийн болон холбогдох бусад арга хэмжээг авч ажиллана.

3.6. Шимтгэлийн хөнгөлөлтөд хамрагдсан ажил олгогчид Нийгмийн даатгалын сангаас олгох үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөрийн тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/-ийн 15 дугаар зүйлийн 15.2 дахь хэсэгт заасан нөхцөл болзлыг үргэлжлүүлэн хангасан тохиолдолд дахин шимтгэлийн хөнгөлөлт, чөлөөлөлт үзүүлнэ.

3.7. Ажил олгогчид үзүүлэх шимтгэлийн хөнгөлөлт чөлөөлөлтийн нийт хэмжээ нь тухайн жилд ажил олгогчийн төлөх үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгалын шимтгэлийн 50 хувиас хэтрэхгүй.

Дөрөв. Шимтгэлийн хөнгөлөлтийг бүртгэх, тайлагнах

4.1. Ажил олгогчид үзүүлсэн шимтгэлийн хөнгөлөлт, чөлөөлөлтийн хэмжээг ажил олгогч тус бүрээр нийгмийн даатгалын мэдээллийн нэгдсэн санд бүртгэнэ.

4.2. Аймаг, дүүргийн нийгмийн даатгалын газар нь ажил олгогчид шимтгэлийн хөнгөлөлт, чөлөөлөлт үзүүлсэн тооцоо, ажлын тайланг хагас жил тутам Нийгмийн даатгалын ерөнхий газарт хүргүүлж, тооцоо нийлнэ.

4.3. Аймаг, дүүргийн нийгмийн даатгалын газар нь ажил олгогчоос ирүүлсэн нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн тухайн сарын тайланг хүлээн авч, ажил олгогчийн төлбөл зохих болон хөнгөлөлт, чөлөөлөлтийн дүнг тус тус тооцон, хянан баталгаажуулна.

Тав.Хяналт тавих

5.1. Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар, аймаг, нийслэл, дүүргийн нийгмийн даатгалын газар нь ажил олгогчийг үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчний даатгалын шимтгэлээс хөнгөлөх, чөлөөлөх, бүртгэх, ногдуулал, тайлагнах үйл ажиллагаанд хяналт тавина.

Зургаа.Бусад

6.1. Шимтгэлийн хөнгөлөлт, чөлөөлөлт үзүүлэхтэй холбоотой үүссэн саналын зөрөө, гомдол, маргааныг Маргаан хянан шийдвэрлэх зөвлөл шийдвэрлэнэ. Ажил олгогч тус зөвлөлийн шийдвэрийг эс зөвшөөрвөл холбогдох байгууллагад гомдол гаргана.

---oOo---